

30173

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 01.07.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Dünyanın birçok bölgesinde artan sıcaklık ve azalan yağış, kuraklığın sıklığı ve şiddetini her geçen gün artırmaktadır. Kuraklık, yağışın uzun yıllar ortalamasından daha az gerçekleşmesi ile ortaya çıkan ve herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde meydana gelebilecek olan doğal bir iklim olayı olarak tanımlanmaktadır. Bugün geline nokta kuraklık, fiziksel ve doğal çevre, kent yaşamı, kalkınma ve ekonomi, teknoloji, tarım ve gıda, temiz su ve sağlık olmak üzere hayatımızın her aşamasını doğrudan etkilemektedir. Türkiye küresel ölçekte yarı kurak bir iklim kuşağı içerisinde yer almaktadır. Bu durum ülkemizin tarım ve su kaynakları bakımından kuraklığa karşı hassas ve dikkatli olması gerektiğini göstermektedir. Son 15 yıllık süreçte kuraklığın ülkemiz tarıma etkileri dikkate alındığında hem verimde hem de ürün kalitesinde ciddi sorunlar yaşandığı görülmektedir. Birçok üretici yaşanan kuraklık nedeniyle tarımsal üretimde zarara uğrarken ülke ekonomisi de zarar görmüştür. Türkiye Ziraat Odaları Birliği tarafından hububat üretimine yönelik kamuoyu ile paylaşılan verilerde son iki yılda yapılan hububat hasatında tarımsal kuraklık sebebiyle üretimde meydana gelen azalmalara dikkat çekilmiştir. Özellikle Güneydoğu ve İç Anadolu Bölgesi'ndeki illerimizde ciddi verim

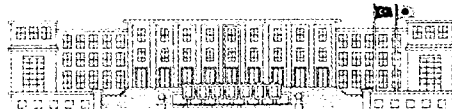

kayıpları görüldüğü, kuraklığın yaşandığı yerlerde çiftçilerimiz maliyetini kurtarmayacağından tarlasına biçerdöver sokmadığı vurgusu yapılmıştır. Ziraat Odaları verilerine göre Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde buğday, arpa ve mercimekte yaklaşık % 80 oranında verim kayıpları görülmüştür. Diyarbakır'da kuruda buğday verimi % 48, suluda % 10.8 oranında düşmüştür. Ayrıca kuruda üretilen arpada verim % 63 oranında düşmüştür. Mardin'de buğdayda % 20, arpada % 50 ve mercimekte % 55 oranında kuraklık zararı görülmüştür. Konya'da dekara en az 250-300 kg olması gereken arpa veriminin dekara 50 ile 150 kg arasında kalmış, Çankırı'da normalde dekara 300-350 kg olan arpa verimi 50-60 kg'a düşmüştür. Normalde 350-400 kg olan buğday verimi ise 200-250 kg'a gerilemiştir. Aksaray'da nisan ayında yaşanan zirai don nedeniyle buğday ve arpada % 20 civarında bir verim kaybı beklendiği, Karaman'da 670 bin dekarlık arpa üretim alanının 400 bin dekarı kuraklık ve zirai don sebebiyle biçerdöver girmeyeceğine dikkat çekilmiştir. Kayseri Kocasinan, İncesu ve Yeşilhisar ilçelerinde ise kuraklık sebebiyle buğday ve arpa verimlerinin % 50 oranında düşmesi beklenmektedir. Kırıkkale'de kuraklık nedeniyle önemli verim kayıpları meydana geldiği, normalde 300 kg olan buğday verimi 100 kg'a, arpa verimi ise 300 kg'dan 70-80 kilogramlara düştüğü görülmüştür. Kırşehir'de buğday ve arpada kuraklık ve don sebebiyle % 90'a varan verim kayıpları meydana gelmiştir. Hatay'ın Belen ve İskenderun ilçelerinde buğday veriminde % 100, diğer ilçelerinde ise % 60 ile % 30 arasında düşüş yaşanmıştır. Kilis ilinde kuraklık sebebiyle arpa rekoltesinde % 84, nohutta % 80, buğdayda % 65, kırmızı mercimekte ise % 77 oranında kayıp beklenmektedir. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'nun yanı sıra Türkiye'nin dört bir yanında yaşanan kuraklık buğday, arpa ve mercimek başta olmak üzere stratejik ürünlere zarar vermiştir. Kuraklıktan zarar gören ve geliri düşen çiftçilerimizin de yardım kapsamına alınması, Ziraat Bankası'na ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının faizsiz olarak en az 1 yıl ertelenmesi acilen gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kuraklık ve don olayından etkilenen çiftçilerimize yönelik doğrudan gelir desteği sağlanması noktasında bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmanız neleri içermektedir?
- 2- Kuraklık ve don olayından etkilenen çiftçilerimizin Ziraat Bankası'na ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının faizsiz olarak ertelenmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

- 3- Kuraklık ve don olayından etkilenen ancak Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) kapsamında olmayan yetiştiricilerimiz için Bakanlığınızca herhangi bir ek destek programı ya da tazminat planlaması var mıdır?
- 4- Son yıllarda daha fazla görülmeye başlanan kuraklık ve don olayından çiftçilerimizin etkilenmemesi amacıyla kuraklığa ve don olaylarına dayanıklı tohum, hat, tür vs. geliştirilmesi, su yönetimi ve sürdürülebilir tarım politikalarına yönelik olarak Bakanlığınızın hazırladığı stratejik planlar var mıdır? Varsa bu planlar nelerdir?
- 5- Kuraklıkla mücadele kapsamında yeraltı sularımızın doğru ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla yürüttüğünüz çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 6- Yaşanan kuraklık ve zirai don olayları dikkate alınarak bir sonraki ekim dönemi için yetiştiricilerimizin havza bazlı ekim yapmasını sağlamaya yönelik Bakanlığınızın planlama çalışması var mıdır?

